

Efterbehandling af frøafgrøder

FrøavlsINFO 2018

- Efterbehandling på tørreri vigtigt for et godt resultat
- Umodne frø kræver lang tørretid
- Pas på når der høstes tvemodne afgrøder

I de fleste områder er der færdighøstet, og vi har oplevet den tidligste høst i mands minde. Tørken har betydet, at der i samme mark har været områder, der har været helt modne, mens lavninger og andre områder har været meget grønne og umodne ved høst. Flere har da også høstet markerne ad to omgange, mens andre har kørt igennem og fået en meget uensartet vare på tørreriet.

Tvemodne afgrøder medfører, at der i en ellers tør vare er umodne frø, der kan sætte varme i bunken, selv om partiet umiddelbart føles tørt. Derfor er det vigtigt, at der er fuld fokus på at få stabiliseret, nedtørret og nedkølet frøet korrekt på tørreriet.

Efterbehandling

Straks efter høst skal frøet på tørreriet, og blæseren skal køre hele døgn, indtil vandprocenten er nede under 17-18 pct. Herefter tilsættes varme for at færdiggøre nedtørringen.

Tørreluften bør aldrig opvarmes mere end ca. 4-5°C for at sikre en jævn ensartet nedtørring med minimal risiko for overtørring.

Efter nedtørring til 11-12 pct. afkøles frøet. Efter endt afkøling skal der efter nogle dage tages en ny prøve for at sikre sig, at frøet ikke "slår sig".

Vær opmærksom på at frø, der skal oplagres skal nedtørres til 11 pct. vand nu, hvis man vil være sikker på, at det holder sig under 13 pct., når det skal leveres senere på efteråret eller til vinter. Frø der leveres i høst skal være under 12% ved levering.

Du kan sende prøver til bestemmelse af vandprocent til leveringsafdelingen Husk at skrive mobil tlf. nummer på plasticposen.

Der vil ofte være problemer i tørreriet med, at der på grund af kondens, dannes et vådt lag i toppen af bunken. Normalt kan dette løses ved gennemgravning, men i nogle tilfælde vil det være bedre, at flytte frøet fra tørreriet, og lægge det tilbage igen. Dette vil give en meget nemmere og hurtigere tørring.

Grønne og umodne frø

Er frøet tvemodent eller høstet tidligt skal man være ekstra opmærksom.

Ved indlægning kan der nemmere opstå "våde huller" i frøbunken, som tørreluften vil søge uden om.

Efter endt nedtørring skal man være meget opmærksom på, at grønne og umodne frø kan blive ved med at slå sig. Selv efter en længere periode kan de igen begynde at afgive varme. Så hold øje med frøbunken.

Frø, der ikke er tørret tilstrækkeligt ned, har nemmere ved at blive inficeret med mider og kommer let til at lugte muggent, hvilket fører til en ringere kvalitet og dermed afsætningsproblemer.

Alm. rajgræs råvare med mider, der kan opformeres i frø der ikke er efterbehandlet korrekt

Desuden vil spireevnen falde, hvilket giver en lavere normal kvalitet og dermed en dårligere afregning til avler. Det er dog svært at forestille sig at mider vil blive et voldsomt problem i år.

Indlægning over en længere periode.

I år er nogle marker høstet i flere omgange, så der er indlagt frø på tørreriet i flere omgange. Dette kan give problemer med områder i tørreriet hvor luften kan løbe udenom. Så vær meget opmærksom på, at der kommer luft gennem HELE frøbunken.

Du kan læse mere om frøtørring i vores pjece ”Værd at vide om frøtørring”. Denne kan bestilles på dit avlskontor eller hentes på vores [hjemmeside](#) under Frøavl/Værd at vide om frøavl.

På hjemmesiden er der også flere tips til tørring af frø, ligevægtstabel mm. Har du spørgsmål, er du velkommen til at ringe til din frøavlskonsulent.

Ligevægtstabel mellem relativ luftfugtighed og vandindhold i korn og frøafgrøder

	Afgørernes vandindhold i procent			Relativ luftfugtighed i procent						Luftens temperatur	
	40%	50%	55%	60%	65%	70%	75%	80%	85%	90%	C°
Græsfrø	9,6	10,9	11,5	12,2	13,2	14,2	15,8	17,4	20,0	22,9	5
	9,4	10,7	11,3	12,0	13,0	14,0	15,6	17,2	19,8	22,7	10
	9,2	10,5	11,1	11,8	12,8	13,8	15,4	17,0	19,4	22,5	15
	9,0	10,3	10,9	11,6	12,6	13,6	15,2	16,8	19,2	22,3	20

Venlig hilsen
Avlsafdelingen
DLF